

Na żądanie pracodawcy w razie pilnej potrzeby — pracownicy są obowiązani do pracy poza wyżej określonym czasem, lecz za osobnym wynagrodzeniem, po cenach za godzinę o 50% wyższych od przeciętnego pełnego zarobku godzinowego odnośnej kategorii robotników. Samowolne i nieuzasadnione opuszczenie roboty podczas godzin pracy, jest niedozwolone i powoduje potrącenia w stosunku procentowym, jak za godziny nadliczbowe. Praca w dni świąteczne może być wykonywana li tylko za obopólną zgodą i na warunkach o 100% wyższych od płacy w dniu powszednie.

Powyższy rozkład czasu pracy nie obowiązuje w stosunku do pastuchów, stróżów nocnych i dozorców, o ile wykonywane przez nich roboty nie przekraczają ich zwykłych obowiązków.

Art. 8. Obrządek inwentarza odbywa się poza godzinami pracy, bez specjalnej dopłaty. Wstawanie do obrządku inwentarza, oraz nasyzkowanie wozów i narzędzi powinno mieć miejsce nie wcześniej niż o 2 godziny przed rozpoczęciem pracy. Obrok, siano i t. p. karma dla inwentarza mają być przygotowane uprzednio, w godzinach pracy, w miejscach na to wyznaczonych.

Kolejne dyżury przy inwentarzu w nocy lub w dni świąteczne, obowiązują wszystkich fernali bez specjalnej dopłaty. Pastuch jest wolny od pracy co trzeci dzień świąteczny (niedziele i święta) i na ten czas zastępuje się przez innych, wyznaczonych na ten cel pracowników za oddzielnym wynagrodzeniem.

Stróże nocni mają codziennie wolny czas do zakończenia robót przedpołudniowych, a w miesiącach listopadzie, grudniu, styczniu i lutym z wyjątkiem pory obiadowej aż do rozpoczęcia stróżowania, następnie zaś mogą być zatrudniani przy wszelkich robotach wedle uznania pracodawcy. W pozostałych miesiącach, o ile stróżują w porze obiadowej otrzymują później czas wolny, równy porze obiadowej. W miesiącach od 1 października do 31 marca, stróż nocny otrzymuje od pracodawcy kożuch lub inne odpowiednie ciepłe okrycie na czas warty.

Warunki wynagrodzenia.

Art. 9. Wynagrodzenie ordynariusza składa się prócz wyszczególnionych poniżej świadczeń, przede wszystkim z pensji, płatnej kwartalnie zdołu, nie później jak w 7 dni po ukończonym kwartale, oraz z ordynarji wydawanej w pierwszych dwóch tygodniach każdego kwartału.

Wrazie niemożności wydania należnej ordynarji z powodu wypadków losowych, nastąpi ustalenie terminu w drodze bezpośredniego porozumienia stron. W drugim kwartale służbowym obowiązuje wydanie co najmniej połowy ordynarji w terminie, reszta zaś może być wydana po żniwach.

Art. 10. Pensja dla ordynariuszy wymienionych w art. 1 w punkcie a) wynosi zł. 130, w punkcie b) — zł 150, a w punkcie c) — zł. 190 rocznie.

Ordynarji otrzymuje kategoria a) i b) 12 q rocznie, w tem 2 q pszenicy, 6 q żyta, 4 q jęczmienia, za wyjątkiem folwarków: Sieciechowice, Celiny, Gołyszyn, Cianowice, Smardzowice, Władysław, Smoleń, Udórz i Klucze, w których otrzymują o 1 q żyta rocznie więcej, zaś kategoria c) — 16 q rocznie, w tem 3 q pszenicy, 9 q żyta i 4 q jęczmienia. Luzacy nie obrządzający inwentarza otrzymują we wszystkich folwarkach o 1 q pszenicy i 1 q jęczmienia mniej.

Art. 11. Zboże wydawane na ordynarję musi być zdrowe i dobrze oczyszczone.

W majątkach w których sieje się groch względnie hreczkę w dostatecznej ilości — może być wydawane za obopólnym porozumieniem 80 kg. grochu lub 100 kg. hreczki — za 100 kg. pszenicy.

Mielenie zboża odbywa się na koszt pracodawcy, w młynie przez niego wskazanym, przyczem nie więcej niż połowa ordynarji może być zmielona na pytel. Jeżeli pracodawca nie opłacał przemiału, lub nie daje takowego we własnym zakresie, winien wydawać robotnikowi wzamian 1½ q żyta rocznie.

Art. 12. Ordynariusze otrzymują ziemi wynawożonej pod ziemniaki, kapustę i ogrodowiznę: kategoria a) i b) — 0.28 ha (150 prętów), zaś kategoria c) — 0.37 ha (200 prętów). Z powyższej ilości gruntu pod ziemniaki wydziela się odpowiednią ilość pod ogrodowiznę w pobliżu domu.

Wzamian gruntu mogą być wydawane zależnie od umowy gotowe ziemniaki czyste, bez ziemi, przyczem oblicza się 1 q ziemniaków za 1 ar. ziemi.

Utrzymanie inwentarza.

Art. 13. Ordynariusz ma prawo trzymać na oborze dworskiej 1 sztukę bydła z przychowkiem do 2-ch miesięcy. O ile ordynariusz nie trzyma krowy, otrzymywać będzie mleko niezbierane w ciągu 6 miesięcy zimowych po 2 litry, zaś w ciągu 6 miesięcy letnich po 3 litry dziennie. Na czas zapuszczenia krowy, ordynariusz otrzyma 90 litrów mleka.

Wprowadzenie do dworskiej obory nowej sztuki bydła, nie może nastąpić bez uprzedniego zezwolenia pracodawcy lub jego zastępcy, to dla uniknięcia zawleczenia zarazy.

W wypadku trzymania krowy przez ordynariusza, pracodawca daje latem bezpłatne utrzymanie na wystarczającym pastwisku, takim jak dla bydła dworskiego, z wyjątkiem sztucznych pastwisk i łąk kośnych. W braku odpowiedniego pastwiska należy wydawać dostateczną ilość zielonej paszy.